

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๘

วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. ศ.พิเศษ กมลชัย	รัตนสกววงศ์	กรรมการ ทำหน้าที่ประธาน
๒. นายสวัสดิ์	สงสัมพันธ์	กรรมการ
๓. ศ. พิเศษ ยวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ
๔. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ
๕. นายพินัย	อนันตพงศ์	กรรมการ
๖. นายธวัชชัย	ฟักอังกูร	กรรมการ
๗. นายชูเกียรติ	รัตนชัยชาญ	กรรมการ
๘. นางสาววันฉนวน	บุญนาค	กรรมการ
๙. นายกฤติธาดา	จารุสกุล	กรรมการ
- แทนผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.
๑๐. นายคณิต	คงช่วย	กรรมการและเลขานุการ
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.		
๑๑. นายยงยุทธ	ขึ้นประเสริฐ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.		

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต	ติตราชการ	
ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร รักษาการแทนรองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร		
๒. +		
๓. นายปริญญา	อุดมทรัพย์	ลาการประชุม
๔. นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวจิตรลดา เหลืองภิรมย์	นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.
๒. นางสาวชัชฎาภรณ์ โกมลฉญ	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายสัจจิต	พวงนาค	ผู้อำนวยการส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
๒. นายกังวาลย์	บัวจับ	นิติกรชำนาญการ
๓. นายอุทัย	สุวรรณา	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ

ผู้แทนจังหวัดสมุทรสงคราม

๑. นายเจษฎา	มณีวงศ์	นิติกรชำนาญการ
๒. นายไพศาล	แผ้วปรีดา	นักวิชาการที่ดินชำนาญการ
๓. นายชนะ	อินทรโชติ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก
๔. นายมาโนช	ตรัยรัตนยนต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุมเนื่องจากร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร รักษาการแทนรองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร ประธานกรรมการ ดิตราชการที่ประชุมจึงมีมติให้ศ.พิเศษ กมลชัย รัตนสภาวะวงศ์ กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๔๒/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมแล้วไม่มีการแก้ไขมติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๔๒/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอหารือเกี่ยวกับการวินิจฉัยการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น (กรณีคำพิพากษาศาลปกครองอุทธรณ์กับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ไม่สอดคล้องกันจะถือปฏิบัติอย่างไร)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชี้แจงว่า

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ จังหวัดกาฬสินธุ์ได้ขอหารือเกี่ยวกับการวินิจฉัยในเรื่องการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของนายกเทศมนตรี กรณีที่มีผู้ร้องเรียนว่า ศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ได้มีคำพิพากษาตามคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๒๔๕๗/๒๕๕๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๓๒๙/๒๕๕๕ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ว่านายพิสันต์ ก้าววงษ์ นายกเทศมนตรีตำบลสเปื่อย อำเภอนามน กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑๗ วรรคหนึ่ง ให้ลงโทษจำคุก ๓ เดือน และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙,๓๐ ให้เพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งของจำเลยมีกำหนด ๕ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษา และศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ได้พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างฎีกา

๑.๒ จังหวัดอุบลราชธานีหารือว่ามีผู้ร้องขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานีมีคำสั่งให้นายสมหมาย แสงสว่าง นายกเทศมนตรีเมืองเดชอุดม และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเดชอุดมพ้นจากตำแหน่งกรณีที่ศาลจังหวัดเดชอุดมได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๗๐/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ว่านายสมหมายฯ กับพวก กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ (๕) วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑๘ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ลงโทษจำคุกคนละ ๑๒ เดือน ปรับคนละ ๑๔,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดคนละ ๑๐ ปี แต่เนื่องจากคดีดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด (อยู่ระหว่างการอุทธรณ์) จึงขอหารือว่า นายกเทศมนตรีเมืองเดชอุดมจะต้องพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๘๔ ปัญหาค (๔) และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเดชอุดมจะต้องพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๕ (๓) ประกอบมาตรา ๓๔ (๔) หรือไม่ อย่างไร

ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดไว้เท่านั้น ไม่มีบทบัญญัติตามกฎหมายที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิหรือนิติกรรมเกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้างในโฉนดที่ดินของประชาชนในพื้นที่ อันจะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องหรือรับรองในข้อมูลนั้นได้ และเมื่อพิจารณาจากตัวอย่างของหนังสือรับรองที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกทำการรับรองมีข้อความว่า โฉนดที่ดินเลขที่ เลขที่ดิน หน้าสำรวจ เนื้อที่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด ซึ่งตามหลักฐานโฉนดที่ดินมีชื่อ..... เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์มีสิ่งปลูกสร้างปลูกอยู่ในโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวเป็น (บ้านพักอาศัย ค.ส.ล./ทาว์นเฮาส์/อาคารพาณิชย์/บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้/..... ชั้น เลขที่ หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด..... มีขนาดกว้างประมาณ เมตร ยาวประมาณ เมตร ปลูกสร้างมาประมาณ ปี โดยเจ้าของกรรมสิทธิ์ในอาคารสิ่งปลูกสร้างเป็นของนาย/นาง/นางสาว จริงทุกประการ การรับรองข้อมูลดังกล่าวนี้จึงไม่อยู่ในความรับผิดชอบอันเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะทำการรับรองได้

๓.๓ เนื่องจากข้อหาหรือขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงมหาดไทย ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความรอบคอบ ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนี้อีกชั้นหนึ่ง

สำนักกฎหมาย สป.ได้พิจารณาพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว เห็นว่าไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการรับรองกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างในโฉนดที่ดินไว้เป็นการเฉพาะ แต่กรณีดังกล่าวอาจมีกฎหมายบางฉบับกำหนดให้เป็นอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะในการออกหนังสือของทางราชการหรือหนังสือรับรองไว้ในกฎหมายนั้นๆ ได้ เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคสาม กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องออกเอกสารทางราชการของผู้ประสบภัยที่สูญหายหรือเสียหาย เนื่องจากสาธารณภัย หรือประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๗๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบสวนคูกรณี และเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐาน เป็นต้น ส่วนกรณีการออกหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างในโฉนดที่ดิน นั้น จะต้องพิจารณาว่าการออกหนังสือรับรองดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติใด ซึ่งหากไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ ก็อาจเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควรตามมาตรา ๙(๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น จึงเห็นควรส่งเรื่องดังกล่าวหารือ คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอ ทั้งนี้ นายจรินทร์ จักกะพาก รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้เห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยช่วยพิจารณาให้ความเห็นแล้ว

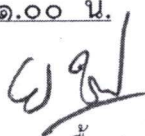
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนจังหวัดสมุทรสงครามแล้ว เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักกฎหมาย สป. ที่มีความเห็นว่าตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการ

รับรองกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างในโฉนดที่ดินไว้เป็นการเฉพาะ แต่กรณีดังกล่าวอาจมีกฎหมายบางฉบับกำหนดให้เป็นอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะในการออกหนังสือของทางราชการหรือหนังสือรับรองไว้ในกฎหมายนั้นๆ ได้ เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคสาม กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องออกเอกสารทางราชการของผู้ประสบภัยที่สูญหายหรือเสียหาย เนื่องจากสาธารณภัย หรือประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๗๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสอบสวนคู่กรณี และเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐาน เป็นต้น ส่วนกรณีการออกหนังสือรับรองกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างในโฉนดที่ดิน นั้น จะต้องพิจารณาว่าการออกหนังสือรับรองดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติใด ซึ่งหากไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ ก็อาจเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับลักษณะเป็นการสร้างขึ้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควรตามมาตรา ๙(๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามตัวอย่างหนังสือรับรองที่ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกทำการรับรองดังกล่าวข้างต้น มีทั้งการรับรองผู้ถือกรรมสิทธิ์ตามโฉนดที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินแปลงดังกล่าว และตามที่มีผู้แทนจังหวัดสมุทรสงครามที่มาจากสำนักงานที่ดินชี้แจงว่า วัตถุประสงค์ในการให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกรับรองก็เพื่อให้รับรองแต่เพียงว่าบนที่ดินแปลงดังกล่าวมีสิ่งปลูกสร้างจริงหรือไม่ และมีลักษณะแบบใด ส่วนไหนรับรองไม่ได้ก็ไม่จำเป็นต้องรับรอง นั้น เห็นว่า การให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกรับรองเช่นนี้สามารถกระทำได้เฉพาะข้อเท็จจริงการมีสิ่งปลูกสร้างเท่านั้น ส่วนกรณีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นไปตามกฎหมายอยู่แล้ว องค์กรการบริหารส่วนตำบลบ้านปรกจึงไม่จำเป็นต้องรับรอง

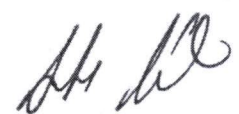
มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ
- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

(นายยงยุทธ ชื่นประเสริฐ)

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายคณิต คงช่วย)

กรรมการและเลขานุการฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม